

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ไมซิด ศุภก้องวารี, ทรงพล ถิมพิชัชวาทย์ และ ตะวันฉาย โพธิ์หอม.2537. การหาสภาวะที่เหมาะสมของเครื่องไล่ก๊าซไฮโดรเจนแบบใบพัดหมุนโดยใช้ก๊าซอาร์กอนสำหรับอะลูมิเนียมเหลว. ปรินซิเพิล วิศวะกรรมศาสตร์บัณฑิต.สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ฉัตรชัย สมศิริ และสุวันชัย พงษ์ศุกิจวัฒน์.2538. การศึกษาการเกิด Hard Spot ในอะลูมิเนียมหล่อแบบฉีด. วารสารวิศวกรรมศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัส สติรจินดา.2535. โลหะนอกกลุ่มเหล็ก. วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย, หน้า 1-192.
- สุชาติ ชิวพานัน.2540. ผลกระทบของปัจจัยควบคุมที่มีต่อคุณสมบัติของอะลูมิเนียมในกระบวนการฉีดแบบไดแกสติง. วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- AFS Committee.1993. Aluminum Casting Technology, Second edition. Illinois: AFS Des Plaines, pp.145-181.
- Alan Kaye, and Arthur Street. Die Casting Metallurgy. Great Britain: Butterworths Monographs in Materials, Butterworth Scientific.
- B. Upton.1982. Pressure Diecasting. Part I. Metals-Machines-Furnaces. Great Britain: Pergamon Press.
- D.A. Granger.1986. Telegas for Determining Hydrogen in the Foundry Industry. Proceedings of the International Molten Aluminum Processing Conference. USA: AFS, pp.416-419.
- F. Shen, J.M. Khodadadi, S.J. Pien and X.K. Lan.1994. Mathematical and Physical Modeling Studies of Molten Aluminum Flow in a Tundish. Matallurgical&Materials Transactions. Vol.25B, pp.669-680.
- G.K. Sigworth.1987. A Scientific Basis for Degassing Aluminum. AFS Transactions, pp.69-75.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ก.1 ข้อมูลดินจากการทดลอง

ตารางที่ ก.1 ตารางแสดงอุณหภูมิผิวหน้าแม่พิมพ์(°C) ที่สภาวะการฉีดต่างๆ

*แต่ละสภาวะทำการทดลอง 15 ชิ้นแต่ละชิ้นทำการวัดอุณหภูมิ 3 จุด(ตำแหน่งการวัดรูปที่ ก.1)

อัตราการไหลน้ำ หล่อชิ้นแม่พิมพ์	เวลาพ่นน้ำหล่อชิ้นแม่พิมพ์ (วินาที)				
	1.5s	2.0s	3.0s	4.0s	5.0s
6.7 ลิตรต่อนาที	115 113 110	109 114 125	108 120 123	103 112 119	96 101 105
	110 112 114	111 113 123	110 122 127	106 115 121	97 103 107
	109 108 120	115 120 128	110 124 130	107 117 123	96 102 107
	113 110 123	113 120 125	110 124 128	104 117 120	95 102 108
	123 120 130	118 123 128	111 122 130	107 115 121	98 105 111
	123 120 133	120 128 133	111 121 129	109 118 124	98 105 112
	120 125 130	123 130 132	112 124 130	106 118 121	96 107 111
	126 130 135	125 130 133	114 127 131	106 118 122	98 108 112
	130 135 140	123 130 135	112 127 132	105 117 124	98 108 114
	128 133 140	125 130 139	115 126 132	105 119 123	97 107 112
	130 140 145	127 133 141	113 125 132	106 117 122	98 108 111
	131 141 150	128 135 143	114 127 133	105 116 123	100 107 111
	130 139 145	130 136 145	112 128 134	107 117 121	98 107 112
	133 140 145	128 132 146	115 129 134	107 118 123	97 107 111
129 135 143	127 133 144	115 126 136	107 119 123	98 108 112	
7.2 ลิตรต่อนาที	117 120 127	110 122 125	105 115 125	98 106 112	90 98 106
	113 124 128	110 123 128	107 114 124	101 108 113	91 102 106
	116 123 130	111 124 130	104 116 126	102 112 117	92 101 108
	116 126 132	113 125 132	105 114 124	101 113 115	93 102 109

ตารางที่ ก.1(ต่อ)

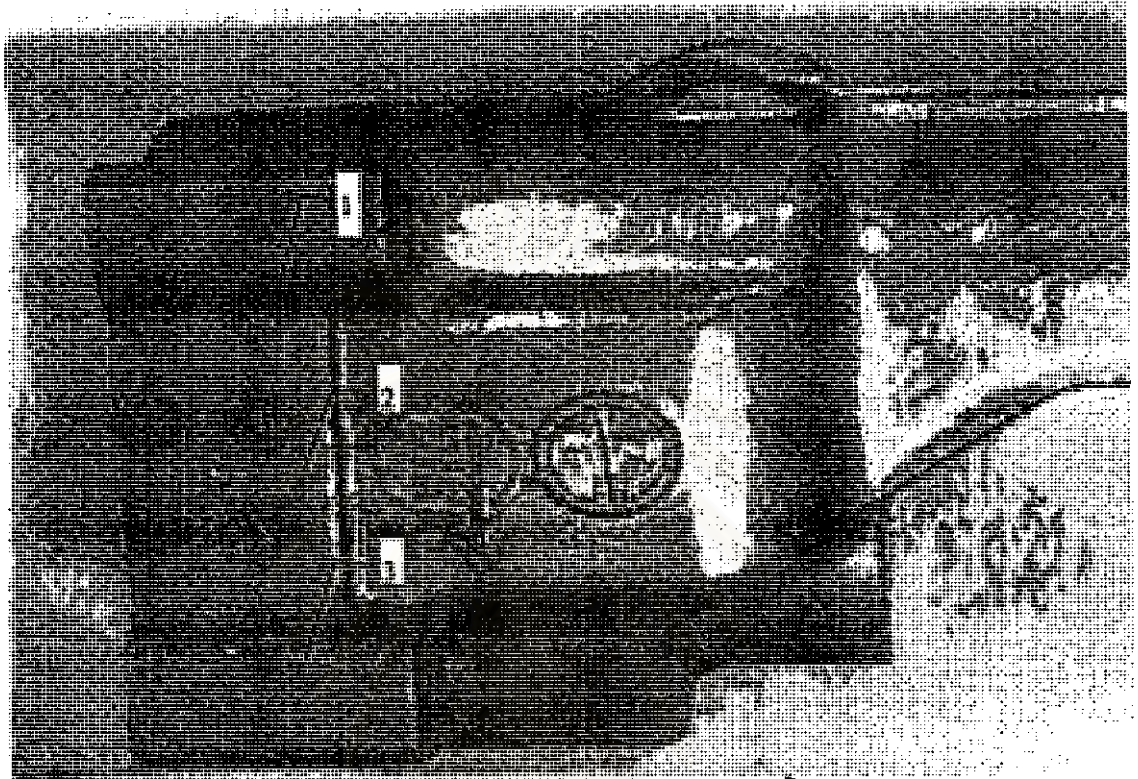
อัตราการใช้ หน้าต่อหน้าแม่พิมพ์	เวลาพิมพ์หน้าต่อหน้าแม่พิมพ์ (วินาที)				
	1.5s	2.0s	3.0s	4.0s	5.0s
7.2 กิตรต่อนาที	118 125 132	115 127 135	105 116 128	100 110 118	93 102 108
	119 126 133	117 130 136	107 118 125	101 113 117	92 101 109
	120 127 134	118 132 136	105 120 125	202 115 120	92 102 108
	122 130 138	122 131 137	106 122 126	102 113 118	93 102 107
	123 132 140	123 130 136	107 121 125	101 113 117	92 102 107
	125 134 142	125 134 139	105 119 127	101 114 120	92 102 109
	127 135 142	127 135 140	108 120 125	101 112 118	92 102 110
	125 138 143	128 135 141	110 123 128	102 113 120	94 102 108
	126 137 144	127 137 143	110 123 125	99 112 123	94 102 108
	128 140 144	130 140 144	108 125 129	100 112 124	93 104 110
	129 141 145	130 141 145	108 122 127	99 112 122	93 102 108
7.6 กิตรต่อนาที	93 106 113	107 120 127	110 122 126	101 107 114	92 98 103
	96 112 117	108 121 128	110 122 125	100 108 116	93 101 106
	105 117 123	114 126 130	110 120 126	102 106 115	93 101 108
	107 116 122	118 127 134	111 122 125	102 106 113	92 102 106
	112 117 124	120 130 138	110 122 127	100 108 115	93 102 107
	112 122 130	121 130 135	109 120 125	101 110 115	93 103 109
	115 126 130	120 133 136	110 118 124	101 109 114	94 103 107
	117 127 134	120 132 136	110 120 126	100 109 112	93 104 107
	118 126 138	118 130 135	111 121 125	101 109 113	95 103 108
	120 125 139	120 132 137	110 122 128	102 109 114	93 103 110
	122 128 140	122 130 137	109 122 127	101 111 115	93 104 107
	122 130 138	120 130 135	109 121 126	100 108 116	93 103 109
	126 128 140	122 131 137	113 122 127	102 109 118	95 102 108

ตารางที่ ก.1(ต่อ)

อัตราการใช้ไฟฟ้า ต่อเซ็นเซอร์	เวลาพ่นน้ำต่อถักหน้าแม่พิมพ์ (วินาที)				
	1.5s	2.0s	3.0s	4.0s	5.0s
7.6 ถักต่อหน้า	124 133 144	122 132 137	111 122 129	101 110 117	95 103 108
	126 131 141	121 132 136	109 121 126	103 112 116	93 104 109
8.1 ถักต่อหน้า	109 119 123	112 120 125	102 111 116	96 102 109	93 101 103
	109 119 126	110 118 123	106 114 118	99 106 110	94 102 106
	110 120 130	112 122 128	107 116 119	98 108 112	94 102 108
	110 120 126	113 123 127	107 115 121	100 109 111	94 102 107
	110 122 127	113 124 130	107 114 120	101 110 112	94 103 108
	113 124 130	114 126 131	108 116 121	103 112 114	94 103 108
	113 125 131	116 129 132	106 119 122	103 111 115	93 102 107
	115 126 132	117 129 133	108 117 123	102 111 114	94 103 107
	114 127 132	117 128 132	109 119 125	103 110 112	94 104 108
	116 129 133	118 127 133	108 117 122	104 112 115	95 106 110
	118 130 135	119 128 134	110 119 124	102 113 116	95 107 111
	118 131 136	117 129 132	108 120 123	103 114 117	95 106 110
	119 131 135	118 130 133	109 120 122	104 113 116	94 102 107
	118 129 132	117 127 133	110 118 120	103 114 116	93 101 110
120 131 134	117 129 132	109 118 122	103 114 116	93 101 110	

ตำแหน่งที่ทำการวัดอุณหภูมิทั้ง 3 จุด อยู่บริเวณห้องเก็บซึ่งเป็นบริเวณที่เกิดข้อบกพร่องมากที่สุด รูปที่ ก.1 ประกอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ ก.1 รูปแสดงตำแหน่งที่ทำการวัดอุณหภูมิของผิวหน้าแม่พิมพ์ที่ 3 จุด

อุณหภูมิผิวหน้าแม่พิมพ์ที่วัดได้ต้องนำมาเฉลี่ย เพื่อเป็นค่าอุณหภูมิเฉลี่ยดังตารางที่ ก.2 พร้อมทั้งหาค่าต่างๆที่จำเป็นในการวิเคราะห์ผลการทดลองต่อไปด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ก.2 ตารางแสดงอุณหภูมิผิวหนังแม่พิมพ์เฉลี่ย(°C) ที่สภาวะการฉีดต่างๆ

อัตราการไหลเข้า หล่อเป็นแม่พิมพ์	เวลาพ่นน้ำหล่อเย็นหน้าแม่พิมพ์(วินาที)										ΣL
	1.5		2		3		4		5		
6.7 ลิตรต่อนาที	112.67	135.00	116.00	129.33	117.00	123.67	111.33	115.33	100.67	106.67	
	112.00	133.67	115.67	131.33	119.67	124.33	114.00	115.67	102.33	105.33	
	112.33	138.33	121.00	133.67	121.33	123.33	115.67	115.00	101.67	105.67	
	115.33	140.67	119.33	135.33	120.67	124.67	113.67	114.67	101.67	106.00	
	124.33	138.00	123.00	137.00	121.00	124.67	114.33	115.00	104.67	105.67	
	125.33	139.33	127.00	135.33	120.33	126.00	117.00	116.00	105.00	105.00	
	125.00	135.67	128.33	134.67	122.00	125.67	115.00	116.33	104.67	106.00	
	130.33		129.33		124.00		115.33		106.00		
	1918.00		1916.33		1838.33		1724.33		1567.00	8964.00	
7.2 ลิตรต่อนาที	121.33	131.67	119.00	129.67	115.00	117.67	105.33	110.33	98.00	100.33	
	121.67	133.67	120.33	132.67	115.00	117.00	107.33	111.67	99.67	73.33	
	123.00	134.67	121.67	134.00	115.33	117.67	110.33	110.33	100.33	101.33	
	124.67	135.33	123.33	134.67	114.33	120.33	109.67	111.67	101.33	101.33	
	125.00	135.67	125.67	135.67	116.33	119.33	109.33	111.33	101.00	101.33	
	126.00	137.33	127.67	138.00	116.67	120.67	110.33	112.00	100.67	102.33	
	127.00	138.33	128.67	138.67	116.67	119.00	145.67	111.00	100.67	101.00	
	130.00		130.00		118.00		111.00		100.67		
	1945.33		1939.67		1759.00		1687.33		1483.33	8814.67	
7.6 ลิตรต่อนาที	104.00	127.33	118.00	127.67	119.33	119.00	107.33	107.67	97.67	102.00	
	108.33	128.00	119.00	129.67	119.00	120.00	108.00	108.33	100.00	102.00	
	115.00	130.00	123.33	129.67	118.67	119.33	107.67	109.00	100.67	101.33	
	115.00	130.00	126.33	128.33	119.33	118.67	107.00	108.00	100.00	101.67	
	117.67	131.33	129.33	130.00	119.67	120.67	107.67	109.67	100.67	101.67	
	121.33	133.67	128.67	130.33	118.00	120.67	108.67	109.33	101.67	102.00	
	123.67	132.67	129.67	129.67	117.33	118.67	108.00	110.33	101.33	102.00	
	126.00		129.33		118.67		107.00		101.33		
	1844.00		1909.00		1787.00		1623.67		1516.00	8679.67	

ตารางที่ ก.2 (ต่อ)

อัตราการไหล ต่อเขื่อนแม่พิมพ์	เวลาพ่นน้ำต่อพื้นที่หน้าแม่พิมพ์ (วินาที)										y ₁
	1.5		2		3		4		5		
8.1 ถังต่ออากาศ	117.00	124.33	119.00	125.67	109.67	117.67	102.33	108.33	99.00	102.00	
	118.00	126.00	117.00	126.00	112.67	115.67	105.00	110.33	100.67	103.67	
	87.00	127.67	120.67	127.00	114.00	117.67	106.00	110.33	101.33	104.33	
	118.67	128.33	121.00	126.00	114.33	117.00	106.67	111.33	101.00	103.67	
	119.67	128.33	122.33	127.00	113.67	117.00	107.67	111.00	101.67	101.00	
	122.33	126.33	123.67	125.67	115.00	116.00	109.67	111.00	101.67	101.33	
	123.00	128.33	125.67	126.00	115.67	116.33	109.67	111.00	100.67	101.33	
	124.33		126.33		116.00		109.00		101.33		
	1820.83		1861.00		1731.33		1633.33		1529.67	8576.17	
y ₁	7528.17		7626.00		7115.67		6668.67		6096.00	35019.00	
										-y ₁	

เมื่อบันทึกอุณหภูมิของผิวหน้าแม่พิมพ์แต่ละสภาวะการฉีดแล้ว นำชิ้นงานที่ได้มาทำการตรวจสอบระดับคุณภาพผิว ได้ผลดังตารางที่ ก.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ก.3 ตารางแสดงระดับคุณภาพผิวที่สภาวะการฉีดต่างๆ (นำชิ้นงานที่ฉีดได้จากสภาวะใน ตารางที่ ก.1 มาทำการตรวจสอบและแยกระดับคุณภาพผิว)

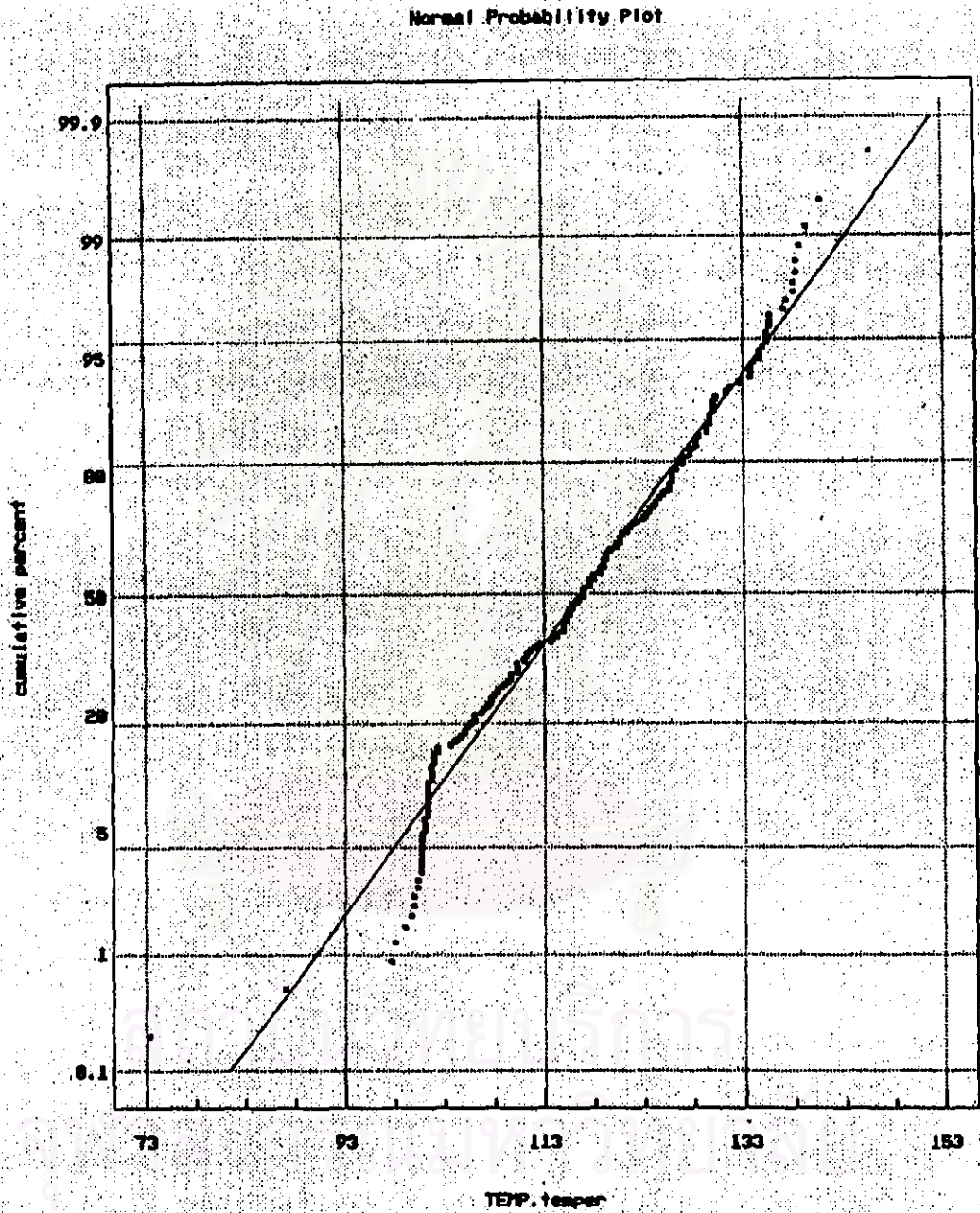
อัตราการผลิต หล่อชิ้นแม่พิมพ์	เวลาพ่นน้ำต่อต้นหน้าแม่พิมพ์ (วินาที)										y _L
	1.5s		2s		3s		4s		5s		
6.7 ถัดหน้า	4	4	4	4	4	4	2	3	2	2	
	4	4	4	4	4	2	3	3	2	2	
	4	4	4	4	4	4	3	3	2	2	
	4	4	4	4	4	4	4	3	2	2	
	4	4	3	4	4	4	2	4	2	2	
	4	4	4	4	3	3	4	4	2	2	
	4	4	4	4	4	4	3	2	2	2	
	4		4		4		4		2		
		60		59		56		47		30	252
7.2 ถัดหน้า	4	4	3	4	4	3	1	3	2	1	
	4	3	4	4	4	2	3	4	1	2	
	4	2	4	4	4	3	3	4	2	2	
	4	3	4	4	3	3	3	3	3	2	
	4	4	4	4	4	4	3	3	2	2	
	4	4	4	4	4	3	4	2	2	1	
	4	4	4	4	4	2	2	2	2	2	
	4		4		4		4		2		
		56		59		51		44		28	238
7.6 ถัดหน้า	4	3	3	3	4	3	2	3	1	1	
	3	4	2	4	3	2	3	3	1	3	
	4	4	3	4	3	3	2	2	3	3	
	4	4	4	3	3	2	3	3	1	3	
	2	4	4	4	3	2	3	3	2	2	

ตารางที่ ก.3(ต่อ)

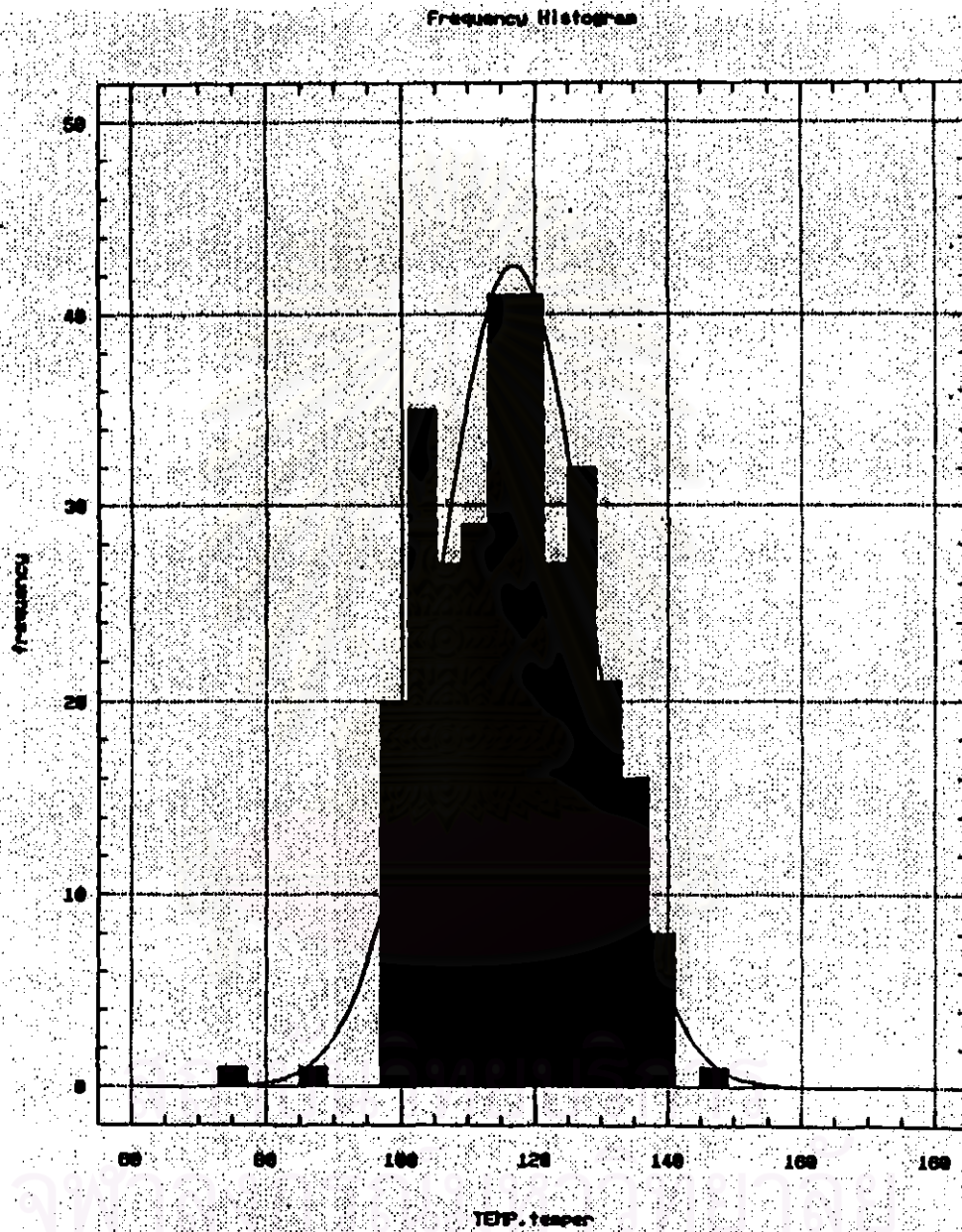
อัตราการใช้หน้า หล่อชิ้นแม่พิมพ์	เวลาพ่นน้ำหล่อชิ้นหน้าแม่พิมพ์ (วินาที)										y _i
	1.5s		2s		3s		4s		5 s		
7.6 ถิตรต่อนาที	4	4	3	4	2	2	3	3	2	2	219
	3	4	3	4	3	2	3	2	3	2	
	4		3		3		3		3		
		55		51		40		41		32	
8.1 ถิตรต่อนาที	3	1	3	2	1	2	1	3	1	1	164
	2	1	1	2	2	3	1	2	2	2	
	1	4	3	3	2	3	1	3	1	3	
	3	2	2	4	2	3	3	1	1	2	
	3	1	3	2	1	3	3	4	2	1	
	1	3	1	3	2	2	3	3	1	1	
	4	3	2	3	3	3	2	2	2	3	
	3		1		2		3		2		
		35		35		34		35		25	
y _j		206		204		181		167		115	873.00
											-y...

ก.2 การทดสอบการกระจายของข้อมูล

เมื่อนำข้อมูลจากการทดลองในตารางที่ ก.2 อุณหภูมิเฉลี่ยของผิวหน้าแม่พิมพ์ในสภาวะการฉีดต่างๆ มาทำการทดสอบการกระจายว่าการกระจายเป็นแบบนอร์มอล (Normal Probability) หรือไม่ โดยทำการวาดกราฟ Normal Probability Plot ถ้าข้อมูลที่เก็บมา มีการกระจายแบบนอร์มอลแล้วเส้นกราฟที่ได้จะดูตกเป็นเส้นตรง ดังรูปที่ ก.2 และวาดกราฟ Frequency Histogram เป็นการวาดกราฟแสดงจำนวนข้อมูล(แผนภูมิแท่ง) และเส้นโค้งที่มีการกระจายแบบปกติ(เป็นรูปประฆังคว่ำ) ดังรูปที่ ก.3 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ข้อมูลที่เก็บมา มีการกระจายแบบปกติ

รูปที่ ก.2 รูปแสดงกราฟ Normal Probability Plot ของอุณหภูมิผิวหน้าแม่พิมพ์ ($^{\circ}\text{C}$)

รูปที่ ก.3 รูปแสดงกราฟ Frequency Histogram ของอุณหภูมิผิวหนังแม่พิมพ์ (°C)

ก.3 การทดสอบความสม่ำเสมอของข้อมูล (Model Adequacy Checking)

เนื่องจากการทดลองได้ทำการเก็บข้อมูลภายใต้สภาวะการฉีด ดังนั้นต้องทำการทดสอบความสม่ำเสมอของข้อมูลที่แปรตามปัจจัยหลักทั้งสองตัวด้วย โดยทำการตรวจสอบค่าของข้อมูลที่เบี่ยงเบนจากค่ากลาง โดยทำการหาค่า Residuals ของการทดลองดังสูตรต่อไปนี้

$$e_{jk} = y_{jk} - \bar{y}_{.j}$$

จากสูตรเป็นการหาค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลที่เก็บได้กับค่าเฉลี่ย ซึ่งค่า Residuals ของการทดลองแสดงในตารางที่ ก.4

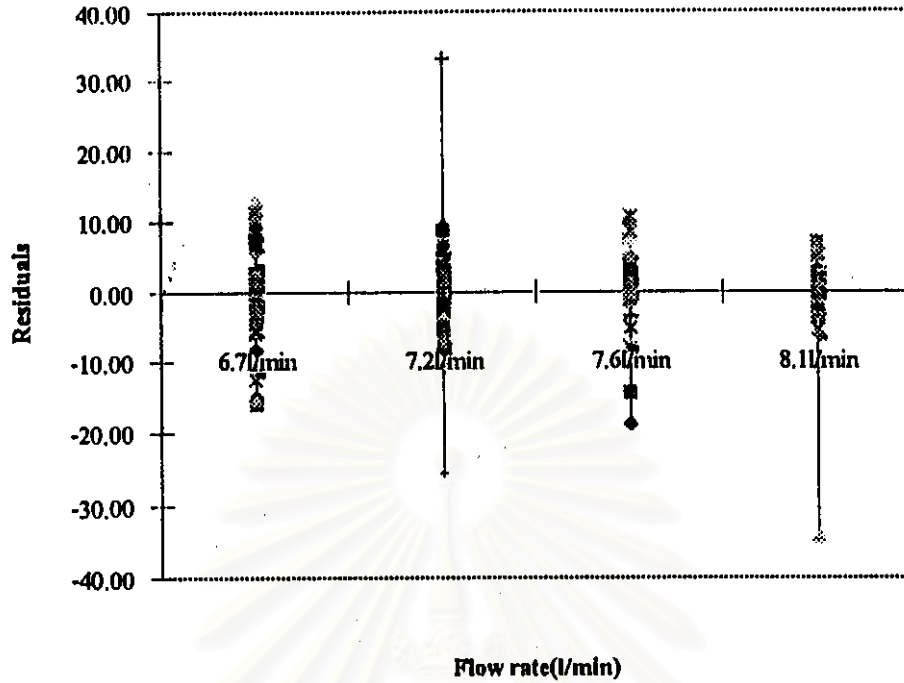
ตารางที่ ก.4 ตารางแสดงค่า Residuals ของการทดลอง (อุณหภูมิผิวหน้าแม่พิมพ์)

อัตราการผลิต หล่อชิ้นแม่พิมพ์	เวลาการพ่นนำหล่อชิ้นแม่พิมพ์(วินาที)									
	1.5s		2s		3s		4s		5s	
6.7 ลิตรต่อนาที	-15.20	7.13	-11.76	1.57	-5.56	1.11	-3.63	0.37	-3.80	2.20
	-15.87	5.80	-12.09	3.57	-2.89	1.77	-0.96	0.71	-2.14	0.86
	-15.54	10.46	-6.76	5.91	-1.23	0.77	0.71	0.04	-2.80	1.20
	-12.54	12.80	-8.43	7.57	-1.89	2.11	-1.29	-0.29	-2.80	1.53
	-3.54	10.13	-4.76	9.24	-1.56	2.11	-0.63	0.04	0.20	1.20
	-2.54	11.46	-0.76	7.57	-2.23	3.44	2.04	1.04	0.53	0.53
	-2.87	7.80	0.57	6.91	-0.56	3.11	0.04	1.37	0.20	1.53
	2.46		1.57		1.44		0.37		1.53	
7.2 ลิตรต่อนาที	-8.36	1.98	-10.31	0.36	-2.27	0.40	-7.16	-2.16	-0.89	1.44
	-8.02	3.98	-8.98	3.36	-2.27	-0.27	-5.16	-0.82	0.78	-25.56
	-6.69	4.98	-7.64	4.69	-1.94	0.40	-2.16	-2.16	1.44	2.44
	-5.02	5.64	-5.98	5.36	-2.94	3.06	-2.82	-0.82	2.44	2.44
	-4.69	5.98	-3.64	6.36	-0.94	2.06	-3.16	-1.16	2.11	2.44
	-3.69	7.64	-1.64	8.69	-0.60	3.40	-2.16	-0.49	1.78	3.44
	-2.69	8.64	-0.64	9.36	-0.60	1.73	33.18	-1.49	1.78	2.11
	0.31		0.69		0.73		-1.49		1.78	

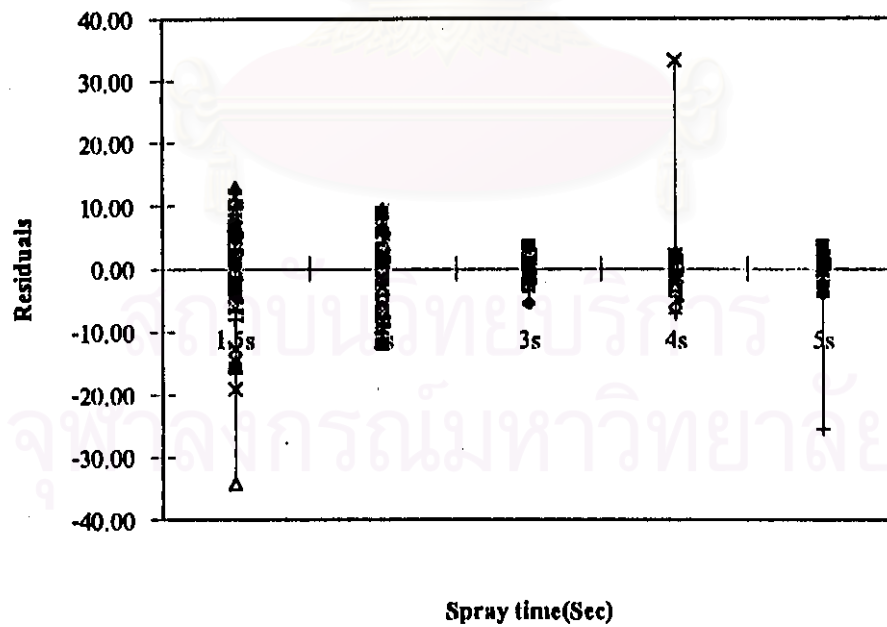
ตารางที่ ก.4(ต่อ)

อัตราการไหลน้ำ हतोचैनमैपिथ	เวลาการพ่นน้ำहतोचैनमैपिथ(วินาที)									
	1.5s		2s		3s		4s		5 s	
7.6 ทิศต่อน้ำ	-18.93	4.40	-9.27	0.40	0.20	-0.13	-0.91	-0.57	-3.40	0.93
	-14.60	5.07	-8.27	2.40	-0.13	0.87	-0.24	0.09	-1.07	0.93
	-7.93	7.07	-3.94	2.40	-0.46	0.20	-0.57	0.76	-0.40	0.26
	-7.93	7.07	-0.94	1.06	0.20	-0.46	-1.24	-0.24	-1.07	0.60
	-5.26	8.40	2.06	2.73	0.54	1.54	-0.57	1.43	-0.40	0.60
	-1.60	10.74	1.40	3.06	-1.13	1.54	0.43	1.09	0.60	0.93
	0.74	9.74	2.40	2.40	-1.80	-0.46	-0.24	2.09	0.26	0.93
	3.07		2.06		-0.46		-1.24		0.26	
8.1 ทิศต่อน้ำ	-4.29	3.04	-4.93	1.74	-5.55	2.45	-6.29	-0.29	-2.64	0.36
	-3.29	4.71	-6.93	2.07	-2.55	0.45	-3.62	1.71	-0.97	2.03
	-34.29	6.38	-3.26	3.07	-1.22	2.45	-2.62	1.71	-0.31	2.69
	-2.62	7.04	-2.93	2.07	-0.89	1.78	-1.95	2.71	-0.64	2.03
	-1.62	7.04	-1.60	3.07	-1.55	1.78	-0.95	2.38	0.03	-0.64
	1.04	5.04	-0.26	1.74	-0.22	0.78	1.05	2.38	0.03	-0.31
	1.71	7.04	1.74	2.07	0.45	1.11	1.05	2.38	-0.97	-0.31
	3.04		2.40		0.78		0.38		-0.31	

นำค่า Residuals ที่ได้มาวาดกราฟเพื่อแสดงความสม่ำเสมอของข้อมูล โดยวาดกราฟระหว่างค่าอัตราการไหลของน้ำहतोचैनमैपिथ กับค่า Residuals ของอุณหภูมิตัวหน้าของแม่พิมพ์ ดังรูปที่ ก.4 และวาดกราฟระหว่างเวลาการพ่นน้ำहतोचैनमैपिथกับค่า Residuals ของอุณหภูมิตัวหน้าของแม่พิมพ์ ดังรูปที่ ก.5 เมื่อพิจารณารูปที่ ก.4และรูปที่ ก.5 แล้วอธิบายได้ว่า ข้อมูลมีการกระจายที่สม่ำเสมอ คือทั้งด้านบวกและด้านลบมีปริมาณข้อมูลพอๆกัน ในการวาดกราฟแบ่งตามปัจจัยทั้งสองปัจจัย และข้อมูลเกาะกลุ่มกันไม่กระจายตัวมาก

รูปที่ ก.4 รูปแสดงความสม่ำเสมอของข้อมูล(อุณหภูมิผิวหน้าแม่พิมพ์)แบ่งตามอัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นแม่พิมพ์

รูปที่ ก.5 รูปแสดงความสม่ำเสมอของข้อมูล(อุณหภูมิผิวหน้าแม่พิมพ์)แบ่งตามเวลาการพ่นน้ำหล่อเย็นแม่พิมพ์

เมื่อตรวจสอบคุณภาพผิวชิ้นงานแบ่งระดับคุณภาพแล้ว นำข้อมูลที่ได้จากตาราง ก.3 มาทำการหาค่า Residuals เพื่อดูการกระจายของระดับคุณภาพผิวชิ้นงานว่า ที่สภาวะเดียวกันให้คุณภาพผิวต่างกันอย่างไร โดยทำการทดสอบความสม่ำเสมอของข้อมูลที่แปรตามปัจจัยหลักทั้งสองตัวด้วย โดยทำการตรวจสอบค่าของข้อมูลที่เบี่ยงเบนจากค่ากลาง โดยทำการหาค่า Residuals ของการทดลองดังสูตรต่อไปนี้

$$e_{jk} = y_{jk} - \bar{y}_{.k}$$

จากสูตรเป็นการหาค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลที่เก็บได้กับค่าเฉลี่ย ซึ่งค่า Residuals ของการทดลองแสดงในตารางที่ ก.5

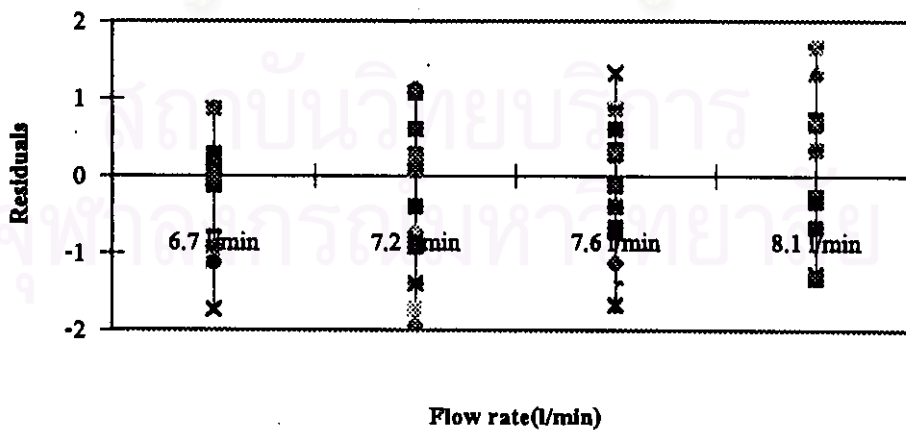
ตารางที่ ก.5 ตารางแสดงค่า Residuals ของการทดลอง (ระดับคุณภาพผิวชิ้นงาน)

อัตราการผลิตของน้ำ หล่อเย็นแม่พิมพ์	เวลาการพ่นนำหล่อขึ้นหน้าแม่พิมพ์(วินาที)									
	1.5s		2s		3s		4s		5s	
6.7 ถิตร่อนาที	0	0	0.07	0.07	0.27	0.27	-1.13	-0.13	0	0
	0	0	0.07	0.07	0.27	-1.73	-0.13	-0.13	0	0
	0	0	0.07	0.07	0.27	0.27	-0.13	-0.13	0	0
	0	0	0.07	0.07	0.27	0.27	0.87	-0.13	0	0
	0	0	-0.93	0.07	0.27	0.27	-1.13	0.87	0	0
	0	0	0.07	0.07	-0.73	-0.73	0.87	0.87	0	0
	0	0	0.07	0.07	0.27	0.27	-0.13	-1.13	0	0
	0		0.07		0.27		0.87		0	
7.2 ถิตร่อนาที	0.27	0.27	-0.93	0.07	0.6	-0.4	-1.93	0.07	0.13	-0.87
	0.27	-0.73	0.07	0.07	0.6	-1.4	0.07	1.07	-0.87	0.13
	0.27	-1.73	0.07	0.07	0.6	-0.4	0.07	1.07	0.13	0.13
	0.27	-0.73	0.07	0.07	-0.4	-0.4	0.07	0.07	1.13	0.13
	0.27	0.27	0.07	0.07	0.6	0.6	0.07	0.07	0.13	0.13
	0.27	0.27	0.07	0.07	0.6	-0.4	1.07	-0.93	0.13	-0.87
	0.27	0.27	0.07	0.07	0.6	-1.4	-0.93	-0.93	0.13	0.13
	0.27		0.07		0.6		1.07		0.13	
7.6 ถิตร่อนาที	0.33	-0.67	-0.4	-0.4	1.33	0.33	-0.73	0.27	-1.13	-1.13
	-0.67	0.33	-1.4	0.6	0.33	-0.67	0.27	0.27	-1.13	0.87
	0.33	0.33	-0.4	0.6	0.33	0.33	-0.73	-0.73	0.87	0.87
	0.33	0.33	0.6	-0.4	0.33	-0.67	0.27	0.27	-1.13	0.87

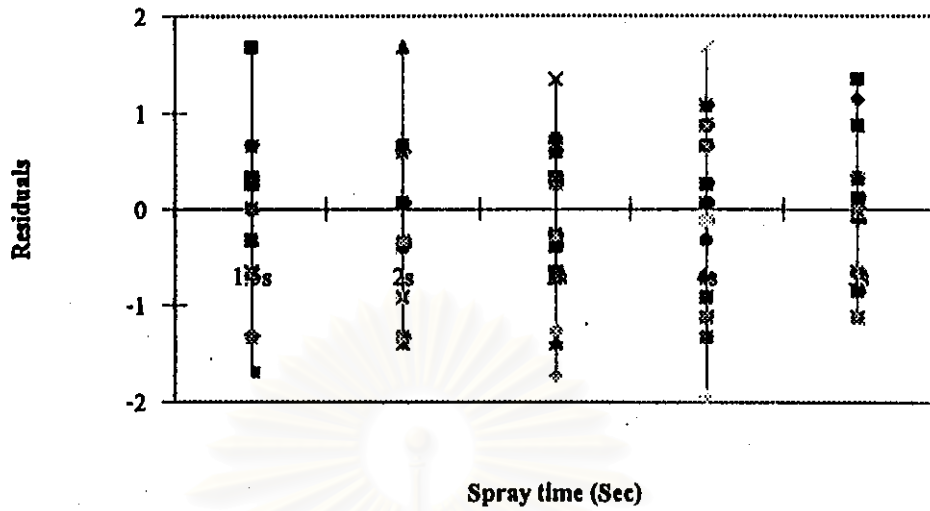
ตารางที่ ก.5(ต่อ)

อัตราการไหลของน้ำ หล่อเย็นแม่พิมพ์	เวลาการพ่นน้ำหล่อเย็นหน้าแม่พิมพ์(วินาที)									
	1.5s		2s		3s		4s		5 s	
7.6 ลิตรต่อนาที	-1.67	0.33	0.6	0.6	0.33	-0.67	0.27	0.27	-0.13	-0.13
	0.33	0.33	-0.4	0.6	-0.67	-0.67	0.27	0.27	-0.13	-0.13
	-0.67	0.33	-0.4	0.6	0.33	-0.67	0.27	-0.73	0.87	-0.13
	0.33		-0.4		0.33		0.27		0.87	
8.1 ลิตรต่อนาที	0.67	-1.33	0.67	-0.33	-1.27	-0.27	-1.33	0.67	-0.67	-0.67
	-0.33	-1.33	-1.33	-0.33	-0.27	0.73	-1.33	-0.33	0.33	0.33
	-1.33	1.67	0.67	0.67	-0.27	0.73	-1.33	0.67	-0.67	1.33
	0.67	-0.33	-0.33	1.67	-0.27	0.73	0.67	-1.33	-0.67	0.33
	0.67	-1.33	0.67	-0.33	-1.27	0.73	0.67	1.67	0.33	-0.67
	-1.33	0.67	-1.33	0.67	-0.27	-0.27	0.67	0.67	-0.67	-0.67
	1.67	0.67	-0.33	0.67	0.73	0.73	-0.33	-0.33	0.33	1.33
	0.67		-1.33		-0.27		0.67		0.33	

นำค่า Residuals ที่ได้มาวาดกราฟเพื่อแสดงความสม่ำเสมอของข้อมูล โดยวาดกราฟระหว่างค่าอัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นแม่พิมพ์ กับค่า Residuals ของระดับคุณภาพผิวชิ้นงาน ดังรูปที่ ก.6 และวาดกราฟระหว่างเวลาการพ่นน้ำหล่อเย็นหน้าแม่พิมพ์กับค่า Residuals ของระดับคุณภาพผิวชิ้นงาน ดังรูปที่ ก.7

รูปที่ ก.6 รูปแสดงความสม่ำเสมอของข้อมูล(ระดับคุณภาพผิวชิ้นงาน)แบ่งตามอัตราการไหลของน้ำหล่อเย็นแม่พิมพ์

รูปที่ ก.7 รูปแสดงความสม่ำเสมอของข้อมูล(ระดับคุณภาพผิวชิ้นงาน)แบ่งตามเวลาการพ่นน้ำหล่อ
ลื่นหน้าแม่พิมพ์

ก.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวน

จากตัวอย่างตาราง ANOVA ดังตารางที่ 2.4 เมื่อต้องการวิเคราะห์ความแปรปรวนซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่ความแตกต่างรวมออกมาในรูปของค่าความแปรปรวนแล้วแปรเป็นความแตกต่างย่อย จากนั้นนำความแตกต่างย่อยนั้นมาเปรียบเทียบกับความแตกต่างใดมีค่ามากแสดงว่าปัจจัยตัวนั้นมีผล ข้อดีของการใช้ ANOVA เป็นการแก้ปัญหาการเฟ้อของ α (inflated risk) ซึ่งต้องหาค่า Sum of Square ของปัจจัยทุกตัว

ก.4.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยกับอุณหภูมิของแม่พิมพ์

จากตารางที่ ก.2 ซึ่งเป็นตารางแสดงอุณหภูมิผิวหน้าแม่พิมพ์เฉลี่ย($^{\circ}\text{C}$) ที่สภาวะการฉีดต่างๆ นำข้อมูลในตารางมาคำนวณได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 SS_{\text{Total}} &= \sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^b \sum_{k=1}^n y_{ijk}^2 - (y_{...}^2 / abn) \\
 &= ((112.67)^2 + (112.00)^2 + (112.33)^2 + \dots + (101.33)^2) - \frac{(35019.00)^2}{(4 \times 5 \times 15)} \\
 &= 4,125,550.56 - 4,087,767.87
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= 37,782.69 \\
SS_{\text{flow rate}} &= \sum_{i=1}^a (y_{i.}^2 / bn) - (y_{...}^2 / abn) \\
&= \frac{(8,964.00)^2 + (8,814.67)^2 + (8,679.67)^2 + (8,560.67)^2}{(5)(15)} - \frac{(35019.00)^2}{(4)(5)(15)} \\
&= \frac{306,673,271.67}{75} - 4,087,767.87 \\
&= 4,088,976.96 - 4,087,767.87 \\
&= 1,209.09 \\
SS_{\text{spray time}} &= \sum_{j=1}^b (y_{.j}^2 / an) - (y_{...}^2 / abn) \\
&= \frac{((7,526.67)^2 + (7,624.00)^2 + (7,112.67)^2 + (6,664.67)^2 + (6,091.00)^2)}{(4)(15)} - \frac{(35019.00)^2}{(4)(5)(15)} \\
&= 4,114,736.28 - 4,087,767.87 \\
&= 26,968.41 \\
SS_{\text{interaction}} &= \sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^b (y_{ij}^2 / n) - (y_{...}^2 / abn) - SS_{\text{flow rate}} - SS_{\text{spray time}} \\
&= \frac{((1,918.00)^2 + (1,945.33)^2 + (1,844.00)^2 + \dots + (1,524.67)^2)}{15} - \frac{(35,019)^2}{(4)(5)(15)} - 1,209.09 - 26,968.41 \\
&= 4,116,818.96 - 4,087,767.87 - 1,209.09 - 26,968.41 \\
&= 873.59 \\
SS_{\text{error}} &= SS_{\text{Total}} - SS_{\text{flow rate}} - SS_{\text{spray time}} - SS_{\text{interaction}} \\
&= 37,782.69 - 1,209.09 - 26,968.41 - 873.59 \\
&= 8,731.60
\end{aligned}$$

นำค่าต่างๆที่คำนวณได้ไปแทนค่าเพื่อหาค่า F_0 ดังตารางที่ ก.6

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ก.6 ตารางANOVA แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยกับคุณภาพของแม่พิมพ์

Source of Variation	Sum of Squares	Degrees of Freedom	Mean Square	F _o
Flow rate	1209.09	3	403.03	12.92*
Spray time	26968.41	4	6742.10	216.2*
Interaction	873.59	12	72.80	2.33 *
Error	8731.60	280	31.18	
Total	37782.69	299		

$$F_{.10,3,280} = 2.08$$

$$F_{.05,3,280} = 2.60$$

$$F_{.10,4,280} = 1.94$$

$$F_{.05,4,280} = 2.37$$

ก.4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัจจัยกับคุณภาพผิวชิ้นงาน

จากตารางที่ ก.3 ซึ่งเป็นตารางแสดงระดับคุณภาพผิวชิ้นงานที่สภาวะการฉีดต่างๆ นำข้อมูลในตารางมาคำนวณได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 SS_{\text{Total}} &= \sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^b \sum_{k=1}^n y_{ijk}^2 - (y_{...}^2 / abn) \\
 &= ((4)^2 + (4)^2 + (4)^2 + \dots + (3)^2) - \frac{(873)^2}{(4 \times 5 \times 15)} \\
 &= 2,837.00 - 2,540.43 \\
 &= 296.57
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SS_{\text{flow rate}} &= \sum_{i=1}^a (y_{i..}^2 / bn) - (y_{...}^2 / abn) \\
 &= \frac{((252)^2 + (238)^2 + (219)^2 + (164)^2)}{(3 \times 15)} - \frac{(873)^2}{(4 \times 5 \times 15)} \\
 &= 2,600.07 - 2,540.43 \\
 &= 59.64
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SS_{\text{spray time}} &= \sum_{j=1}^b (y_{.j.}^2 / an) - (y_{...}^2 / abn) \\
 &= \frac{((206)^2 + (204)^2 + (181)^2 + (167)^2 + (115)^2)}{(4 \times 15)} - \frac{(873)^2}{(4 \times 5 \times 15)} \\
 &= 2,632.12 - 2,540.43 \\
 &= 91.69
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SS_{\text{interaction}} &= \sum_{i=1}^a \sum_{j=1}^b (y_{ij}^2 / n) - (y_{...}^2 / abn) - SS_{\text{flow rate}} - SS_{\text{spray time}} \\
 &= \frac{((60)^2 + (56)^2 + (55)^2 + (35)^2 + \dots + (28)^2 + (32)^2 + (25)^2)}{15} - \frac{(873)^2}{(4)(5)(15)} - 59.64 - 91.69 \\
 &= 2,710.07 - 2,540.43 - 59.64 - 91.69 \\
 &= 18.31
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SS_{\text{error}} &= SS_{\text{Total}} - SS_{\text{flow rate}} - SS_{\text{spray time}} - SS_{\text{interaction}} \\
 &= 296.57 - 59.64 - 91.69 - 18.31 \\
 &= 126.93
 \end{aligned}$$

นำค่าต่างๆที่คำนวณได้ไปแทนค่าเพื่อหาค่า F_0 ดังตารางที่ ก.7

ตารางที่ ก.7 ตาราง ANOVA แสดงผลการวิเคราะห์หึ่งปัจจัยกับคุณภาพของผิวชิ้นงาน(พิจารณาโฟลว์ ไกน์และโคคค์ซ์ด)

Source of Variation	Sum of Squares	Degrees of Freedom	Mean Square	F_0
Flow rate	59.64	3	19.88	44.18 *
Spray time	91.69	4	22.92	50.93 *
Interaction	18.31	12	1.53	3.40 *
Error	126.93	280	0.45	
Total	296.57	299		

$$F_{.05,3,280} = 2.60 \quad F_{.05,4,280} = 2.37$$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายไฉนมิตร สุขก้องวาริ เกิดเมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2517 ที่อำเภอเมือง จังหวัดชบบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในปีการศึกษา 2537 จากนั้นได้เข้าทำงานบริษัท เมืองทองอุตสาหกรรมอะลูมิเนียม จำกัด เป็นเวลา 1 ปี จากนั้นได้ลาศึกษาต่อ ในหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2539

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย